

har anfört om att det gjorts en bedömning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken i samband med att naturreservatet inrättades föranleder inget annat ställningstagande från domstolens sida.

Finns det hinder mot ett föreläggande med anledning av att länsstyrelsen tidigare utövat tillsyn över åtgärderna?

□ □ □ □ □ □ har uppgett att länsstyrelsen tidigare har utfört tillsyn avseende åtgärderna som vidtagits i den aktuella byggnaden år 2003 och att länsstyrelsen inte på nytt kan utöva tillsyn angående samma åtgärd.

I målet har det framkommit att länsstyrelsen år 2003 har handlagt ett ärende om tillsyn avseende indragning av el, vatten och avlopp till byggnaderna på fastigheten. Ärendet avskrevs från vidare handläggning genom beslut den 28 januari 2003 (ärende nr 526-12086-01). Efter att länsstyrelsen i ett annat ärende begärt att få en förklaring till varför Va, el och avlopp dragits fram till den aktuella byggnaden (föreläggande från den 27 januari 2003 i ärende 526-1202-03) har M.R. den 31 januari 2003 svarat att syftet var att ”förbereda för ett eventuellt nyttjande av Va, el och avlopp i byggnaden”. Efter M.R.s svar angav länsstyrelsen den 2 september 2003, i samband med ett meddelande om att även det ärendet skrevs av, att ”Länsstyrelsen noterar förklaringarna som för närvarande inte föranleder någon ytterligare åtgärd från länsstyrelsens sida”.

Mark- och miljödomstolen anser att det de aktuella tillsynsbeslutens lydelse är tydlig i att tillsynen avsett endast indragningen av el, vatten och avlopp till byggnaden. Att besluten endast avsett detta får också stöd av att länsstyrelsen i sitt beslut den 28 januari 2003 även angav att ändrat användningssätt/inredning av en annan byggnad skulle tas upp i ett separat beslut. Det svar M.R. lämnade till länsstyrelsen i samband med deras föreläggande kan enligt mark- och miljödomstolen inte heller förstås på annat sätt än att M.R. då gjorde gällande att det vid den tidpunkten inte hade vidtagits några åtgärder eller gjorts några installationer i byggnaden för att nyttja vattnet, elen eller avloppet som dragits in till byggnaden. Även den omständigheten att länsstyrelsen i sitt

avskrivningsbeslutet från den 2 september 2003 hänvisade till vad M.R. angett i sitt svar på föreläggandet ger således stöd för uppfattning att besluten endast avsett framdragande av el, vatten och avlopp till byggnaden. Inte heller i övrigt har det framkommit några omständigheter som gör att det finns stöd för att tolka tillsynsbesluten som att de, så som M.R. gjort gällande, även avsett eventuella invändiga ändringar som gjorts i byggnaden, så som installation av WC eller elspis, vilket M.R. nu gör gällande hade skett vid tidpunkten.

Mark- och miljödomstolen anser mot bakgrund av det anförda att det står klart att de aktuella tillsynsbesluten endast avsett indragning av vatten, el och avlopp till byggnaden. Eftersom tillsynen således inte avsett några invändiga ändringar i byggnaden innebär länsstyrelsens tillsyn under år 2003 därför inte heller att de nu aktuella frågorna rörande byggnadens inredning och ändrade användning tidigare har prövats. Det föreligger således inte heller något hinder mot kräva att byggnaden återställs i enlighet länsstyrelsens föreläggande. Länsstyrelsen har därför haft fog för att förelägga M.R. att genomföra de rivningsåtgärder som framgår av det överklagade beslutet.

Ska strandskyddsdispens meddelas för pumpanläggningen?

M.R. har anført att den mindre sidobyggnaden (pumpanläggningen) uppfördes i samband med att installation av vatten och avlopp installerades på byggnaden och att det inte rör sig om en byggnad i den mening som avses i plan- och bygglagen eller miljöbalken. M.R. har också anført att anläggningen är nödvändig för avloppet.

Mark- och miljödomstolen anser att det inte presenterats någon bevisning i målet som visar att pumpanläggningen har tillkommit innan strandskyddets ikraftträdande. Tvärt om har S.F. i sitt vittnesmål angett att pumpanordningen då han installerade toaletten fanns i den större byggnaden som föreläggandet avser och att den därefter flyttats ut utanför byggnaden. Att den fristående anläggningen inte funnits på platsen tidigare får, så som länsstyrelsen gjort gällande, också tydligt stöd av de flygfoton som visar att någon anläggning inte funnits på platsen år 2004,

2008, 2011 eller 2013. Mark- och miljödomstolen delar därför länsstyrelsens bedömning att det är en nyuppförd anläggning som omfattas av förbudet i 7 kap. 15 § miljöbalken.

Området där pumpanläggning är placerad har tidigare har varit en öppen yta. Mot bakgrund av den närliggande ekonomibyggnaden inte haft någon hemfridszon bedömer domstolen också att det aktuella området tidigare har varit allemansrättsligt tillgängligt. Området där anläggningen är uppförd har således inte varit ianspråktaget tidigare. Det finns därför inte skäl att bevilja strandskyddsdispens för anläggningen med stöd av 7 kap. 18 c § punkt 1 miljöbalken. Eftersom de anordningar pumpen avser att tjäna ska rivas ut finns inte heller något behov av anläggningen. Inte heller i övrigt har det framkommit att det skulle föreligga några särskilda skäl att bevilja strandskyddsdispens för pumpanläggningen med stöd av 7 kap. 18 c § miljöbalken. Mark- och miljödomstolen anser inte heller att det framkommit några skäl för att bevilja dispens med stöd av 7 kap. 25 § miljöbalken.

Föreläggande om rivning och bortforsling

Som redogjorts för kräver de åtgärder som föreläggandet avser strandskyddsdispens. M.R. har trots detta vidtagit åtgärderna utan att någon dispens meddelats och som redogjorts för finns inte heller förutsättningar för att meddela strandskyddsdispens för åtgärderna i efterhand. Det har inte heller i övrigt framkommit att det finns något hinder mot att förelägga M.R. att vidta de åtgärder länsstyrelsen förelagt honom om. Mark- och miljödomstolen anser därför att länsstyrelsen har haft fog för att förelägga M.R. att riva och bortforsla köksinredning, toalett och duschkabin samt vatten och avloppsinstallationer i dessa utrymmen, riva och bortforsla eldstad och rökkanal samt riva den mindre sidobyggnaden. Överklagandet ska därför avslås såvitt avser föreläggandet att vidta de aktuella åtgärderna.

Domstolen bedömer vidare att det finns fog för att förena föreläggandet med vite och att det beslutade vitesbeloppet är skäligt. Överklagandet ska därför även avslås i den del som avser begäran om att det beslutade vitet i vart fall ska upphävas.

Domstolen bedömer dock att tidsperioden för åtgärdernas utförande ska sättas till tolv månader efter det att beslutet vunnit laga kraft.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 29 juli 2022.

Emil Carlborg

Carl-Philip Jönsson

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Emil Carlborg, ordförande, och tekniska rådet Carl-Philip Jönsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Tove Fohrman.